

Riktlinjer för kultur, fritid, idrott och friluftsliv

Antagen av kultur- och fritidsnämnden, § 62, 2023-10-04

Diarienummer: KOFN/2023:62 ansvarig: Kontoret leva och verka

Innehållsförteckning

1	Inledning och syfte	3
2	Bakgrund	3
2.1	Framtagande av riktlinje	3
3	Prioriterade målgrupper	3
4	Fokusområden	4
4.1	Fokusområde: Tillsammans – i dialog	4
4.2	Fokusområde: Se saker hända – aktiv vardag	4
4.3	Fokusområde: Möjligheter att mötas – platser för kultur och fritid	4
5	Verksamhetsområden	4
5.1	Friluftsliv	4
5.1.1	Inriktningsområde 1	5
5.1.2	Inriktningsområde 2	5
5.1.3	Inriktningsområde 3	5
5.1.4	Inriktningsområde 4	5
5.1.5	Inriktningsområde 5	6
5.2	Idrott	6
5.2.1	Inriktningsområde 1	6
5.2.2	Inriktningsområde 2	7
5.2.3	Inriktningsområde 3	7
5.2.4	Inriktningsområde 4	7
5.3	Kultur	7
5.3.1	Inriktningsområde 1	8
5.3.2	Inriktningsområde 2	8
5.3.3	Inriktningsområde 3	8
5.3.4	Inriktningsområde 4	8
5.3.5	Inriktningsområde 5	8
5.3.6	Inriktningsområde 6	9

1 Inledning och syfte

Nykvarn växer och för att möta de nya och ökade behov som en befolkningstillväxt för med sig har riktlinjer för kultur, fritid idrott och friluftsliv tagits fram.

Syftet är skapa tillgänglighet och attraktivitet för alla Nykvarnsbor genom fokus på öppenhet och mångfald och då bidra till en meningsfull fritid och ett brett utbud.

En meningsfull fritid och brett utbud inkluderar såväl fysiska platser som möten, upplevelser, umgänge, engagemang, föreningsliv och en bredd av aktiviteter såsom idrott och motion, friluftsliv, kreativt skapande och kultur. Ett sådant utbud har ett egenvärde och är av stor vikt för demokrati, integration, folkhälsa, social hållbarhet och personlig utveckling, samt innebär möjligheter för tillväxt.

Riktlinjen pekar ut ett antal områden för att säkerställa långsiktig planering genom att vidareutveckla befintlig infrastruktur. Genom samordning, utveckling och kreativitet inom kommunen och tillsammans med andra aktörer kan ökade krav på möjligheter tillgodoses.

Till riktlinjen kopplas handlingsplaner med konkreta åtgärder och aktiviteter.

2 Bakgrund

2.1 Framtagande av riktlinje

Uppdraget att ta fram riktlinjer för fritid, friluftsliv och idrott för Nykvarns kommun beslutades av kommunstyrelsen den 29 november 2022 (KS/2022:629).

Riktlinjerna har tagits fram tillsammans med berörda aktörer, som har kartlagt och analyserat utmaningar och behov som finns inom varje fokusområde i den kultur- och fritidspolitiska policyn 2023–2028 och därefter identifierat ett antal inriktningsområden.

Riktlinjen gäller för all kommunalt finansierad verksamhet och kommunalt finansierade anläggningar.

3 Prioriterade målgrupper

Nykvarns kommun vill skapa en meningsfull fritid för alla nykvarnsbor i kommunen, med särskilt fokus på följande grupper:

- Barn och unga 0–25 år
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer över 65 år

4 Fokusområden

4.1 Fokusområde: Tillsammans – i dialog

Med syftet att ökat tillgängligheten till och deltagandet i kultur- och fritidsliv verkar kommunen tillsammans med medborgare, föreningslivet och andra intressenter, för ett brett utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter. Möten mellan människor skapar engagemang och delaktighet och driver utvecklingen framåt.

Fokusområdet berörs av kommunens arbete med social hållbarhet, dialog, delaktighet och inflytande men också kommunikation.

4.2 Fokusområde: Se saker hända – aktiv vardag

Ett rikt utbud av aktiviteter och upplevelser är förutsättningen för en attraktiv plats. Det möjliggör också för människor i olika skeden i livet att ha en meningsfull fritid. Utbudet av aktiviteter skapas av kommunens verksamheter, kommunens föreningsliv och andra intressenter. Det ska vara lätt att ha en aktiv vardag med kultur, friluftsliv och idrott i Nykvarn.

Fokusområdet berörs av kommunens arbete med mångfald, tillgänglighet och social hållbarhet.

4.3 Fokusområde: Möjligheter att mötas – platser för kultur och fritid

I Nykvarn ska medborgarna ha tillgång till en mängd kreativa och inspirerande platser för kultur, idrott och fritid. Dessa platser utgår vanligtvis från natur och idrottsliv men också från kultur och kulturmiljöer, vilka utgör en resurs i samhällsplaneringen och besöksnäringen.

Fokusområdet berörs av kommunens samhällsplanering, infrastruktur, kommunikationer, förvaltning inklusive arbetet med miljömässig- och ekonomisk hållbarhet.

5 Verksamhetsområden

5.1 Friluftsliv

Friluftsliv i detta sammanhang behandlar det rörliga friluftslivet, både i organiserad och i oorganiserad form. Det rörliga friluftslivet inkluderar fysiska aktiviteter som sker utomhus i naturnära miljöer.

För att kunna bedriva ett framgångsrikt arbete med friluftsliv är det viktigt att arbeta systematiskt och i bred samverkan så att friluftslivsfrågan lyfts in i hela kommunens arbete då det bidrar till miljömedvetenhet och hållbar utveckling.

5.1.1 Inriktningsområde 1

Ökad kunskap bidrar till att nå nya och befintliga målgrupper

Genom en ökad kunskap kring vilka målgrupper som tar del av friluftsutbudet ges möjlighet att ta välgrundade beslut och prioriteringar.

Att löpande utbyta erfarenheter, goda exempel och kunskap bidrar till att fler kan förbättra sina insatser både ur brukarens perspektiv, och ur förvaltar- och aktörsperspektivet.

5.1.2 Inriktningsområde 2

Genom information, kampanjer och skyltning skapas intresse för friluftsliv

Nykvarns kommun informerar om platser och genomför kampanjer för att väcka intresse för friluftsliv hos så många invånare som möjligt.

Genom en tydlig och likvärdig skyltning vid friluftsanläggningar, motionsspår/skidspår, vid naturisar och sportfält ger kommunen nyttjaren information och tips om till exempel vilka aktiviteter som kan utföras, spårlängd samt allemansrätten. Detta leder även till att skapa trevligare och tryggare aktivitetsytor.

5.1.3 Inriktningsområde 3

Friluftsliv är en naturlig del i samhällsplaneringen och årstidsanpassade anläggningar bidrar till ett ökat nyttjande.

Genom att se friluftsliv och dess miljöer som en resurs i samhällsplaneringen samt ta hänsyn till dess förutsättningar kan en god tillgång till spår, leder, grönområden och anläggningar skapas.

Alla slags anläggningar och idrottsmiljöer kan inte finnas i varje kommun och därför behöver samverkan ske i synnerhet kring så kallade årstidsanpassade anläggningar för att på så sätt öka nyttjandegraden.

5.1.4 Inriktningsområde 4

Ett tillgängligt och jämlikt friluftsliv för alla.

Tillgänglighet för att utöva friluftsliv handlar om att oavsett var man bor i kommunen ska ha möjlighet att utöva friluftsliv inom ett rimligt avstånd från sitt hem.

Jämlikhet innebär att möjliggöra för Nykvarnsborna att oavsett ålder och funktionsförmåga kunna utöva friluftaktiviteter.

Kommunen strävar efter en jämn geografisk spridning av friluftsmöjligheter i form av exempelvis parker, motions-/skidspår, naturisar och utegym där en del av utbudet är tillgänglighetsanpassat.

5.1.5 Inriktningsområde 5

Genom organiserad samverkan skapas samsyn för utvecklingen av ett rörligt friluftsliv

En organiserad samverkan kring friluftsförfrågor leder till att de inblandade får en samsyn och en tydlig gränsdragning kan ske mellan olika aktörer. Genom detta kan arbetsätten likställas så att gemensamma aktiviteter för ett utvecklat rörligt friluftsliv kan antas.

Föreningslivet har en betydande roll för att engagera invånare i Nykvarns friluftsliv. Att vara aktiv i en förening kan förutom själva aktiviteten bidra till en social samvaro, demokratisk fostran och ökad kunskap.

Det är ofta föreningar och organisationer som gör att aktiviteter lyfts fram och synliggörs för andra människor genom till exempel tävlingar eller evenemang. Även företag bidrar många gånger till att skapa möjligheter för ett rörligt friluftsliv både på uppdrag och på egna initiativ.

5.2 Idrott

Ett rikt och brett idrotts- och motionsutbud är viktigt för allas rätt till fysisk aktivitet och möjlighet till god hälsa.

I Nykvarn ska idrotts- och motionsutbudet vara tillgängligt, både geografiskt i hela kommunen, och för alla, oberoende av ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, kön, socioekonomisk, kulturell, etnisk och religiös bakgrund.

Ett tillgängligt idrotts- och motionsutbud innebär även att verksamheter och anläggningar ska vara ändamålsenliga, upplevas trygga samt vara lätta att ta sig till.

Kommunen ska således verka för ett brett deltagande, genom att värna och samverka med det lokala föreningslivet, andra organisationer och aktörer för att tillsammans möta den samhällsutveckling som sker genom att aktivt främja fysisk aktivitet och rörelse där fokus är rörelseglädje, demokrati och delaktighet.

5.2.1 Inriktningsområde 1

Skapa goda möjligheter till och deltagandet i fysisk aktivitet och idrott både i och utanför det organiserade föreningslivet.

Genom analyser och utbildningsinsatser med fokus på jämställdhet, inkludering och fysisk aktivitet samt kontinuerlig utveckling av styrande dokument och principer skapas goda förutsättningar för deltagandet i fysisk aktivitet och idrott.

5.2.2 Inriktningsområde 2

Genom upplevelser och evenemang främja fysisk aktivitet samt goda förutsättningar för elitidrott och besöksnäring.

Idrottsevenemang och elitidrott är en viktig del av evenemangsutbudet och har en betydelsefull funktion för kommunen då dessa stärker det lokala samhället, bidrar till gemenskap, engagemang samt den sociala hållbarheten.

Därför ska kommunen verka för ett brett utbud av olika typer av upplevelser och evenemang som kan inspirera och locka fler människor att bli fysiskt aktiva.

5.2.3 Inriktningsområde 3

För att kunna vara fysisk aktiv behövs ändamålsenligt och universellt utformade mötesplatser för idrott, motion och rekreation.

För att vara fysiskt aktiv krävs det platser att vara på. Tillgång, tillgänglighet och närhet till olika mötesplatser och miljöer för fysisk aktivitet och idrott är av stor betydelse för Nykvarnsbornas hälsa och välbefinnande.

Nykvarn växer vilket skapar konkurrens om mark för idrott, motion och rekreation. Miljöer för fysisk aktivitet ska vara en central del i kommunens planarbete. Detta gäller alla typer av mötesplatser, som idrottsanläggningar, motionsspår, utemiljöer, rekreations- och friluftsområden, lekplatser samt förskole- och skolgårdar.

5.2.4 Inriktningsområde 4

I kommunens förskolor och skolor erbjuds barn och ungdomar möjlighet till fysiskt aktivitet och rörelse under skoldagen.

Förskolan och skolan har en unik möjlighet att jämna ut skillnader i hälsa mellan olika grupper och få fler barn och unga att vara fysiskt aktiva varje dag. Mer tid för idrott och hälsa i grundskolan är positivt men det behövs mer rörelse och fysisk aktivitet även i annan undervisning och på raster genom till exempel ökad samverkan med idrottsföreningar, fritidsgårdsverksamheten och/eller andra aktörer.

5.3 Kultur

Nykvarn ska vara en plats med möjlighet att växa och där livets alla behov finns tillgodosedda. Det innebär bland annat kulturverksamhet med bredd, i nära dialog med kommuninvånarna på tillgängliga och attraktiva platser.

En meningsfull fritid med ett brett utbud av aktiviteter omfattar såväl möten, upplevelser, umgänge och engagemang. En meningsfull fritid har ett egenvärde och är av stor vikt för demokrati, integration, folkhälsa, social hållbarhet och personlig utveckling.

5.3.1 Inriktningsområde 1

Ökad samverkan skapar både tydlighet och möjliggör synergieffekter inom området kultur.

Kommunen ska uppmuntra nya samverkansformer med fokus på att främja kulturen. Syftet med en förbättrad samverkan i kommunen är också att tydliggöra gränsdragning mellan inblandade aktörer både internt och extern.

5.3.2 Inriktningsområde 2

Att kommunicera vilka förutsättningar som finns och efterfrågas ger kulturen möjlighet att växa.

Kommunen ska skapa förutsättningar för medborgare och kulturutövare att lämna önskemål och synpunkter för att på så sätt bidra till att utveckla kulturlivet i kommunen. Till exempel genom att på olika sätt underlätta kontakten med kommunen och erbjuda båda digitala och analoga kanaler för marknadsföring av kulturaktiviteter.

Kommunen ska stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling. Detta genom att lokalt möjliggöra både bredd och spets inom det konstnärliga området.

Kommunen ska skapa förutsättningar för jämlikhet. Det innebär att möjliggöra för Nykvarnsborna att oavsett ålder och funktionsförmåga kunna ta del av kulturlivet.

5.3.3 Inriktningsområde 3

Engagemang föder engagemang. Det ska vara enkelt att engagera sig i kulturlivet i Nykvarn.

Kommunen ska verka för att så många som möjligt ska kunna engagera sig i kulturlivet. Genom att underlätta för medborgare och kulturutövare att vara medskapare av verksamhet och själva planera och genomföra aktiviteter. Genom att stötta och uppmuntra initiativ från civilsamhället som bidrar till att fördela kulturaktiviteter i hela kommunen. Genom att göra det tydligt och enkelt att som extern arrangör ordna kulturevenemang i Nykvarn.

5.3.4 Inriktningsområde 4

Konst och kultur ska vara tillgängligt och synligt, som en del i medborgarnas vardag.

Kommunen ska placera kultur i medborgares vardag för att skapa oväntade möten med olika kulturyttringar. Nykvarns kommun verka för att på olika sätt tillhandahålla offentlig konst och utsmyckning.

Kommunen ska tillhandahålla öppen information om befintlig kultur, möjligheter kopplade till kultur samt kulturella projekt.

5.3.5 Inriktningsområde 5

Digitaliseringen har ett stor inflytande på utövandet och förmedlandet av kultur.

Kommunen ska undersöka möjligheterna att utnyttja digitaliseringens möjligheter för att gynna kulturlivet i Nykvarn.

5.3.6 Inriktningsområde 6

Kultur och kulturmiljöer som resurser i samhällsplaneringen bidrar till en god livsmiljö.

Kommunen ska verka för att skapa flexibla och effektiva platser för kulturaktiviteter. Hänsyn ska tas till att tillgänglighet för alla innebär att lokaler och anläggningar ska vara ändamålsenliga, vara lätta att ta sig till samt upplevas som trygga. Omfattar också att se över möjligheten att samnyttja lokaler och platser med andra verksamheter och aktörer.

Kommunen ska beakta kulturens behov och synpunkter i framtagande av detalj- och översiktsplaner samt vid anläggandet av nya bostadsområden, hus, parker, gator och torg. Nykvarns kommun ska verka för att utveckla de fysiska ytor som finns mellan fastigheter för att i högre utsträckning skapa förutsättningar för kulturutövande och upplevelser.

Kommunen ska uppmärksamma och tillvarata det lokala kulturarvet. Det innebär att både värna om historiska kulturmiljöer samt att främja Nykvarns kulturella identitet. Det kommer i sin tur öka platsens attraktivitet och främja social sammanhållning.

NYKVARNS KOMMUN
Besöksadress: Centrumvägen 24 A
Postadress: 155 80 Nykvarn
Telefon: 08-555 010 00
Fax: 08-555 014 99
www.nykvarn.se